

2. Наливайко Г. В. Розвиток самоосвітньої компетентності вчителів початкових класів у системі підвищення кваліфікації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Держ. вищ. навч. заклад «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2012. 235 с.

3. Наливайко Г. В. Формування самоосвітньої компетентності у студентів – майбутніх менеджерів освіти. *Вісник післядипломної освіти*. 2014. Вип. 10. С. 114-123.

УДК 378

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*Байдала В.В., к.п.н., доцент
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди;
Хорошилова І.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В сучасній освіті, зважаючи на впровадження всебічних карантинних заходів, все більш актуальним стає впровадження самостійності та відповідальності у навчанні. Це забезпечується широким використанням інформаційних технологій, які дають можливість ефективно реалізовувати самоосвітню діяльність тих, хто навчається. Крім цього, з впровадженням кредитно-модульної системи оцінювання знань передбачається, що на самостійну роботу студентів повинно виділятися не менше п'ятдесяти відсотків всього навчального навантаження. Та оскільки складна ситуація з пандемією в усьому світі, та інші зовнішні причини, що відбуваються в

освітньому процесі, спонукають освітян та студентів все більше уваги приділяти організації самостійної роботи, До того ж й безліч внутрішніх причин, насамперед це те, що випускники вищих навчальних закладів через брак самостійності, самоорганізованості, нездатності до самоосвіти, самонавчання, не можуть повноцінно працювати за своєю спеціальністю, вони в повній мірі не в змозі розподіляти свій час та планувати й організовувати роботу на відповідному рівні.

На наш погляд, у певної частки студентів недостатньо сформовано вміння слухати і конспектувати лекції, це обумовлено тим, що робота над ними безпосередньо на занятті й у поза аудиторний час потребує значних зусиль:

- уміти не лише слухати, а й сприймати, усвідомлювати зміст лекції;
- систематизувати і групувати одержані знання в конспектах;
- уміти творчо осмислювати матеріал лекції у процесі самостійної роботи та ін.

Дистанційна форма навчання введена в дію наказом міністерства освіти і науки України, отже, дистанційне навчання є однією з нових реальностей сучасної освіти в складних умовах. Окрім того, що викладачами постійно розробляються і оновлюються курси дисциплін на дистанційні платформи, в режимі реального часу проводяться заняття з використанням вище згаданих платформ. А студенти, що працюють в системі дистанційної освіти, також займаються професійним саморозвитком у зручній для них час та в безпечних умовах. Тобто, дистанційне навчання - це насамперед, самостійна пізнавальна діяльність тих, хто навчається, самоосвіта, можливість не тільки прищепити навички самостійного здобуття нових знань, а, що є найголовнішим, і їх практичне використання. Дистанційне навчання є формою отримання освіти, яка використовує традиційні і специфічні методи, форми та засоби навчання,

при цьому основою процесу навчання виступає цілеспрямована, контрольована і інтенсивна самостійна робота того, хто навчається, в будь-якому зручному для себе місці за індивідуальним розкладом, з використанням комплексу спеціальних засобів навчання. Однак ще не зовсім подолані перепони організації і методики проведення дистанційного навчання, тому повноцінного дистанційного навчання в Україні поки що немає. Також в процесі впровадження дистанційного навчання та організації самостійної роботи, проблемою є брак фахівців, які б могли професійно розробляти, організовувати таке навчання. Адже освітня система нашої країни досить недавно почала рухатись у цьому напрямку і на жаль ще потребує глобального контролю щоб студенти одночасно самі вже навчалися дистанційно і могли б реалізовувати таке навчання на практиці. В цьому велике значення відіграє вмотивованість студента зокрема та розуміння й прагнення його до здійснення поставлених цілей. Самостійне мотивування й обґрунтування дій, здатність вбачати об'єктивну основу власних вчинків і приймати адекватні рішення, складати програму дій виробляється внаслідок формування досвіду особистості, критичного оцінення зовнішніх впливів і власних можливостей. Крім того, самостійна особистість не лише обирає поставлені перед собою цілі, проявляє ініціативу і має потребу приймати і реалізувати власні рішення. І що дуже важливо – після прийняття рішень самостійна особистість готова нести відповідальність за їхнє практичне втілення, тобто за свої дії, в основі яких є впевненість у їхній правильності та своєчасності. Наряду з цим ми вбачаємо, що використання дистанційного навчання для розв'язання конкретних завдань організації самостійної роботи є недостатніми, що не дозволяє використовувати таку форму отримання знань в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців. Адже, наша мета навчити працювати, організовувати, та насамперед ми повинні розробити таку форму навчання що б в

подальшому студенти стали б фахівцями та були здатні розвивати, використовувати і впроваджувати свої навички та вміння.

Аналіз публікацій та досліджень з питання організації самостійної роботи студента, проведений нами показав, що на сьогодні в науковій літературі існує де кілька визначень самостійної роботи, тому, за для запобігання неточностей та не порозумінь стосовно вивчення окресленої проблеми, варто з'ясувати, що ми будемо розуміти під самостійною роботою. Отже, зважаючи на індивідуальний підхід, під самостійною роботою пропонуємо розуміти спеціально організовану діяльність студентів з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей, спрямовану на самостійне виконання навчальних завдань як на аудиторних заняттях, так і в поза аудиторний час. Особливості організації навчального процесу при дистанційному навчанні породжують свої специфічні методи, засоби і форми і вимагають їх наукового обґрунтування. Практика переконливо свідчить, що самостійна робота студента буде більш ефективною, якщо він буде зацікавлений її результатом. За таких умов самостійна робота студента цілком буде націлена на кінцевий результат та сприятиме оптимальному розподілу часу на самопідготовку.

Слід розуміти важливість розробки та створення дистанційного курсу з технічного боку, а також уявлень про процес організації, методику проведення і роботу з дистанційними технологіями навчання. Основним завданням при розробці курсу є створення такого навчального середовища, за допомогою якого можна організувати повноцінний навчальний процес студентів, а саме їх самостійну діяльність, використовуючи дистанційні технології навчання. А також бути об'єктом вивчення, коли студенти вивчають не тільки сам зміст курсу, його контент, а й саму технологію створення і методику використання технологій дистанційного навчання. Також сприяти формуванню умінь і навичок самостійної навчальної

роботи студентів, які є основою для їх подальшого професійного зростання в системі безперервного навчання.

З використанням засобів дистанційного навчання мотивація студентів підсилюється також за рахунок новизни, нетрадиційності подання навчального матеріалу, можливості самостійного розв'язання запропонованих завдань і їх творчого переосмислення в умовах, що постійно змінюються. З позиції переваг відзначаємо те, що під час організації такого виду самостійної роботи студентів є індивідуальна траєкторія навчання, кожен учасник може будувати її самостійно, підлаштовувати її до себе.

УДК 37.04:001.89

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КОЛЕДЖІ

*Лабінцева О.П., викладач I категорії
Суржик Ю.О., викладач I категорії
Лозівська філія Харківського державного
автомобільно-дорожнього коледжу*

*Наукова свідомість... - невблаганний імператив, складовою частиною
входить в поняття адекватності сучасної людини.*

Х. Ортега-і-Гассет,

У сучасних умовах стрімкого розвитку науково-технічного прогресу, швидкої змінюваності та оновлення знань, інтенсивного збільшення обсягів наукової та науково-технічної інформації перед коледжами постає